

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Opiskelijavalintojen uudistamistoimenpiteet tulee raportoida alakohtaisesti. Raportoinnissa voi käyttää OKM:n ohjauksessa käytettävää alaluokittelua:

- Kasvatusalat
- Terveys- ja hyvinvointialat
- Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat
- Yhteiskuntatieteet ja palvelualat
- Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet
- Luonnontieteet
- Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat
- Maatalous- ja metsätieteelliset alat
- Hammaslääketiede
- Lääketiede

1. Mitä toimenpiteitä olette tekemässä korkeakoulutasoisesti ja alakohtaisesti valintakomenettelyjen kehittämiseksi, erityisesti liittyen pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luopumiseen kullakin alalla? Miten korkeakoulujen välinen alakohtainen yhteistyö on edennyt?

2. Miten siirto-opiskelijoiden, koulutusalan vaihtajien valintamenettelyiden kehittäminen etenee? Miten aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyjä kehitetään?

3. Onko korkeakoulussa käynnissä uutta valintakokeisiin liittyvää tutkimusta tai valintamenettelyihin liittyvää arviointia?

Opiskelijavalintojen uudistamisessa TAMK tekee yhteistyötä Arene ry:n koulutusalaakohtaisissa työryhmissä muiden ammattikorkeakoulujen kanssa. Tavoitteena on valintamenettelyihin liittyvien prosessien yksinkertaistaminen ja niihin sisältyvän runsaan työn vähentäminen. TAMK on valinnoissaan noudattanut Arenen valintaperustesuositusta.

TAMK osallistuu kevään 2017 aikana käynnistyvään OKM:n rahoittamaan ja Arenen koulutusaloittain koordinoimaan hankkeeseen, jossa tavoitteena on kehittää kaikkien koulutusalojen hakumenettelyjä. Hankkeen tavoitteet on suunniteltu yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa.

Terveys ja hyvinvointialat

TAMK on SOTE-alan valintojen vastuukorkeakoulu ja näin keskeisessä roolissa valintaperusteiden ja käytäntöjen kehittämisessä. TAMK on vuonna 2016 toiminut alan sähköisen esivalintakokeen edelleen kehittämisessä. TAMK on myös syksyllä 2016 pilotoinut yhdessä kolmen muun ammattikorkeakoulun sairaanhoitajakoulutukseen uutta sähköistä valintakoetta (Suvake-hanke). Kehittämistyöhön osallistuvat myös SAMK, Saimia AMK, SeAMK, Turun yliopisto ja Sairaanhoitajaliitto.

Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat

Kulttuurialalla TAMK on mukana Arenen koulutusaloittaisessa ryhmässä. Tavoitteena on ollut yhtenäistää ja keventää valintamenettelyjä. Kulttuurialalla on tarkoitus lähteä valmistelemaan 100% valintakoe mallia.

Palvelualat

TAMK on ollut tiiviisti mukana Marata-alan valtakunnallisessa työryhmässä. Yhteistä valintakoetta on kehitetty vuosittain saadun palautteen perusteella. Viime vuonna keskustelua on käyty sähköisen kokeen kehittämisestä valintaprosessissa SOTE -alan esivalintamenettelystä saatuja kokemuksia hyödyntäen.

Liiketalous

Liiketalouden koulutuksessa TAMK on tehnyt valintakokeet (vuodesta 2011) koko Suomen liiketalouden koulutuksiin. Vuodesta 2017 alkaen valintakokeiden valmisteluvastuu siirtyi kolmen AMKin verkostolle ja samalla valintakokeen rakennetta uudistetaan. Haasteena alalla on, että valintamenettelyin pystyttäisiin valitsemaan koulutukseen sopivat ja motivoituneet opiskelijat.

TAMKissa Yrittäjyyden ja tiimijohtamisen koulutukseen on käytössä ollut oma valintakoe. Siihen sisältyy ennakkotehtävä, jossa hakijat tekevät lyhyen myyntivideon itsestään. Ennakkotehtävän perusteella hakijat kutsutaan valintakokeeseen.

Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat. Maatalous- ja metsätieteelliset alat

Tekniikan alalla koko maassa on käytössä yhteinen valtakunnallinen valintakoe. Vuonna 2017 osa hakijoista otetaan koulutukseen todistusvalintaa käyttäen. Valintamenettelyjen kehittäminen jatkuu edelleen. Meneillään on vuoden 2018 valintojen kehittämistyö.

Ammatillinen opettajankoulutus

Opettajankoulutusten valinnoissa valintaperusteet ja valintaan liittyvät menettelyt on laadittu yhdessä ko. opetusta antavien ammattikorkeakoulujen kanssa. Vuoden 2018 valintaperusteita kehitettäessä tavoitteena on ollut myös yksinkertaistaa ko. prosessia. Arviointia on vuosittain tehty valintaprosessista sekä valittujen profiileista. Arviointiin liittyvät raportit on käsitelty AOKien johtajien kokouksissa.

Siirto-opiskelijoiden hakumenttely

TAMKissa hakijoita siirto-opiskelijoiksi on runsaasti ja siirtoa varten kehitetyt menettelyt on arvioitu toimiviksi. Kaikki TAMKin koulutusalat ovat käyttäneet kevästä 2016 siirtohaussa Opintopolku.fi -palvelua, jolloin aloituspaikat ovat valtakunnallisesti kaikkien näkyvillä. Siirto-opiskelijat valitaan vahvistettujen valintaperusteiden mukaisesti. Valintaperusteet ja -menettelyt eroavat toisistaan koulutusala ja koulutuskohtaisesti. TAMK ottaa siirto-opiskelijoita joustavasti sekä syksyn että kevään siirtohaussa.

TAMKIn sisällä koulutusosalta toiselle siirtyminen tai koulutuksen vaihto koulutusalan sisällä siten, että tutkintonimike muuttuu, edellyttää hakumenettelyä Opintopolku.fi -palvelussa.

Aikuisten tutkintoon johtavan koulutuksen valintamenettelyt

Aikuisten tutkintoon johtavan eli monimuotokoulutuksen valintamenettelyjä on kehitetty Arenen valtakunnallisen valintaperustesuosituksen mukaisesti. Esimerkiksi alan työkokemusvaatimuksista on useissa koulutuksissa luovuttu ja valinta perustuu todistusarvosanoihin ja/tai valintakoemenestykseen.

Valintakokeisiin liittyvä tutkimus

SOTELIKA -esivalintakokeeseen liittyen on tehty säännöllistä seurantaa ja arviointia koskien kokeen järjestelyihin liittyviä asioita ja kokeen validiteettia. Samoin on tehty analyysia ko. kokeen pistemääristä. Syksyn 2016 esivalinnasta koottiin palaute hakijoilta. Saatua palautetietoa on käytetty kokeen edelleen kehittämiseksi.

SOTE -alan valintakoepilottiin Suvake- hankkeeseen liittyi syksyllä 2016 myös tutkimus, jossa tutkittiin mm. uravalinnan mittariston toimivuutta. Tietoa käytetään kokeen kehittämisessä.

Vieraskielisen koulutuksen valintamenettelyjä arvioidaan ja kehitetään FINNIPS verkoston yhteistyönä. Myös muissa alakohtaisissa ryhmissä kerätään kokemuksia valintamenettelyjen ja -perusteiden toimivuudesta.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

4. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

5. Tarjoaako korkeakoulu avoimen korkeakouluopetuksen lisäksi muita mahdollisuuksia toisen asteen opiskelijoille? Miten toisen asteen opiskelijat huomioidaan avoimen tarjonnassa?

Viimeisen kymmenen vuoden aikana TAMKIn ja toisen asteen toimijoiden kanssa on vakiintunut ns. LAM-yhteistyö, joka toimii hyvin. Yhteistyön tavoitteena on tietoisuuden lisääminen koulutusten tuottamasta osaamisesta, hyväksilukukäytäntöjen kehittäminen, opintopolkujen sujuvoittaminen, yhteistyömahdollisuuksien tunnistaminen ja yhteisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen.

Vakiintuneista, vuonna 2016 toteutetuista ja kehitteillä olevista yhteistyömalleista on raportoitu Opetus- ja kulttuuriministeriölle TAMKIn raportissa 19.2.2016.

Vuonna 2016 TAMK pilotoi yhdessä TAMKIn kulttuurialan ja Voionmaan opiston kanssa ns. akkreditointimenettelyä, jonka tavoitteena oli kehittävän arvioinnin periaatteen arvioida em. opiston tiettyjen opintojaksojen menettelyjä ja osaamisista sekä kehittää niitä yhdessä vastaamaan ammattikorkeakoulun tavoitetasoa. Nämä opinnot jatkossa

hyväksiluetään suoraa ammattikorkeakouluopinnoiksi. Keväällä 2017 keskustelu vastaavasta menettelystä on käynnistynyt Tampereen seudun ammattiopilaitos Tredun kanssa.

TAMK on mukana kehittämässä toisen asteen yhteistyötä mm. Nopsa-hankkeen kautta. Siinä haetaan ratkaisuja ammatillisesta koulutuksesta jatko-opintoihin siirtymisen sujuvoittamiseen ja työelämään johtavan opintopolun nopeuttamiseen. Lisäksi ammattikorkeakoulujen ja ammattiopistojen opettajia sekä ohjaajia valmennetaan uraohjausajatteluun, osaamisperusteisuuteen ja digitaalisten työkalujen tehokkaaseen käyttöönottoon. Hanke painottuu tekniikan ja liikenteen alalle. Hankkeen toteuttajaverkoston muodostavat ammattikorkeakoulut CENTRIA, HAMK, SAMK, TAMK, TuAMK sekä ammattiopistot AMISTO, TREDU, TURUN KAUPUNKI, WINNOVA. Hankkeen päätoteuttaja ja koordinaattori on Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK). HAMK ja TAMK Ammatilliset opettajakorkeakoulut toimivat NOPSA-tiimejä tukevinä kehittämiskumppaneina ja jotka huolehtivat osaltaan myös hankkeen tulosten levittämisestä ja juurruttamisesta.

TAMKin ammatillinen opettajankoulutus toimii tiiviissä yhteistyössä toisen asteen ammatillisten kouluttajien kanssa ammatillisten opettajien osaamisen kehittämiseksi ja tällä hetkellä erityisesti ammatillisen toisen asteen reformin edellyttämän kehittämistyön edistämiseksi. Yhteistyössä ammatillisen toisen asteen kanssa on meneillään kolme ESR - hanketta, viisi OPHn rahoittamaa koulutushanketta, yksi Erasmus -hanke ja kolme OKMn rahoittamaa kehittämishanketta.

Vuonna 2016 käynnistyi yhteistyössä Tredun sekä TAMKin ja TaY:n opettajankouluttajien kanssa yhteistyömalli, jossa ammatilliseen koulutukseen liittyviä oppinäytetöitä on sparrattu yhteisissä kokoontumisissa. Tämä on myös keino saada ajantasaista tietoa ammatillisen koulutuksen ajankohtaisista teemoista.

TAMKissa on järjestetty avoimen ammattikorkeakoulun opintotarjontaa ns. polkuopintoina. Tarjontaa on suunnattu erityisesti niille opiskelijoille, jotka eivät ole päässeet vielä opiskelemaan toivomaansa alaa. Polkuopintoja toteutuu kaikilla koulutusaloilla ja niiden laajuus on noin 60 opintopistettä.

Sen lisäksi avoimessa ammattikorkeakoulutarjonnassa on runsaasti opintoja eri koulutusaloilta, joita toteutetaan pääosin osana ammattikorkeakoulun opintotarjontaa.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

6. Miten kehittäte digitaalisia oppimisympäristöjä?

7. Minkälaista yhteistä tai vastavuoroisesti järjestettyä opintotarjontaa ja yhteistä oppimateriaalituotantoa korkeakoulullanne on muiden korkeakoulujen kanssa?

8. Miten opettajien ja muiden toimijoiden digipedagogista osaaminen arvioidaan ja kehitetään? Mikä taho vastaa (digi)pedagogiikan kehittämisestä?

9. Mitä toimenpiteitä korkeakoululla on kaikille avoimen opintotarjonnan luomiseksi esimerkiksi erityisesti toisen asteen opiskelijoiden käyttöön?

Digitalisaation kokonaisvaltainen kehittäminen on yksi TAMKin strategian painopisteistä. Vuonna 2014 laadittu digi-

alastrategia kattaa korkeakoulun kaikki toiminnot ja toimijat. Tavoitteena on, että digitalisaation edellyttämä muutos viedään läpi koko organisaation, koska digitalisaatio ei koske vain oppimisympäristöjä vaan on laajempi koko korkeakoulua koskeva kehittämishaaste.

TAMKissa on kehitetty systemaattisesti Moodle-ympäristön käytettävyyttä ja pedagogiikkaa tukevia ominaisuuksia yhteistyössä käyttäjien, tietohallinnon ja Flowworksin (= TAMKin digioppimisen tukiyksikkö). Oppimisympäristön käyttöä seurataan hyödyntämällä ja kehittämällä käyttöön liittyvää analytiikkaa. Käyttäjäpalautetta kerätään sekä suoraan ja välillisesti oppimisympäristön edelleen kehittämiseksi.

TAMKissa tuetaan ja toteutetaan uusien digitaalisten oppimisteknologioiden pilotointoja, yhteistyössä digimentoreiden kanssa. Digimentorit toimivat kaikissa yksiköissä ja ovat digitaaliseen oppimiseen ja opetukseen perehtyneitä opettajia. Pilvipalvelukokonaisuuteen lisätään harkitusti uusia pedagogiikkaa hyödyntäviä palveluita ja henkilöstöä perehdytetään näiden käyttöön. Uusimpien ominaisuuksien pilotoijina pyritään ensisijaisesti hyödyntämään digimentoriverkostomme asiantuntijoita. Digimentoriverkosto on aktiivisesti, oma-aloitteisesti ja onnistuneesti kokeillut erilaisia uusia digioppimista tukevia sovelluksia sekä jalkauttanut tietoa näiden mahdollisuuksista opettajavertaisilleen.

TAMKissa ei ole rajoitettu opettajien mahdollisuuksia kokeilla ja käyttää myös sellaisia digitaalisia oppimisympäristöjä tai -teknologioita, joita organisaatio ei virallisesti tarjoa tai tue. Näin digitaalinen oppimisympäristökokonaisuus, jota koulutuksissa hyödynnetään, on osin keskitetysti hallittua ja osin nopeammin mutta hallitsemattomammin kehittyvää. Fyysisten oppimisympäristöjen teknologiavarustelua suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä koulutusohjelmien, kiinteistöpalveluiden ja teknologia-asiantuntijoidemme kanssa. TAMKin AV-tiimi toteuttaa tilojen varustelut.

Kokonaisuudessaan TAMKin digitaalisen ympäristön kehittämiseen kytkeytyy aina sekä pedagogisen että teknisen käytön osaamisen kehittäminen. Tätä sparrausta ja osaamisen kehittämistä toteutetaan monin eri tavoin.

Vuoden 2016 budjettiin sisällytettiin 300 000 euroa digitalisaation edistämiseen. Se sisälsi sekä digimentoritoiminnan käynnistämisen että verkko-opintojen kehittämisen. Vuonna 2016 verkkoon tuotettiin yhteensä noin 140 op uusia opintoja. Vuoden 2017 budjetissa varattiin edelleen rahoitusta noin 160 op laajuisten uusien opetussuunnitelman mukaisten verkko-opintojen tuottamiseen. Näiden opintojen kehittämisessä yhteistyötä tehdään myös Tampere3-kumppaneiden kanssa.

Vuonna 2016 käynnistynyttä digimentor -toimintaa jatketaan edelleen koulutusyksiköissä. Digimentoreiden tehtävä on tukea ja innostaa opettajia ottamaan käyttöön monimuotoisia teknologisia mahdollisuuksia opetuksessaan.

Yhteistä oppimateriaalituotantoa on sekä korkeakoulujen kanssa että korkeakoulun sisällä. TAMKin strategiassa yhtenä tavoitteena on vuonna 2020 olla Suomen johtava monimuotoisia oppimisympäristöjä ja joustavia oppimismahdollisuuksia luova korkeakoulu. Tätä tukee mm. Kehittyvä pedagoginen osaaminen -painoalan toiminta, johon ammatillisen opettajankoulutuksen kehittämis- ja tutkimustyö tuo merkittävän osaamisen.

Yhdessä Tampere3 kumppaneiden kanssa avattiin syksyllä 2016 yhteinen ristiinopiskeluportaali, joka mahdollistaa opiskelijalle opintojaksojen valinnan kolmen korkeakoulun tarjonnasta. Portaalin kautta tammikuussa 2017 liikkuneita opiskelijoita oli yhteensä 662, joista 308 TTY:ltä, 187 TAMKista ja 167 TaYsta.

TAMK on viime vuosina aktiivisesti hakeutunut hankkeisiin, joissa digitaaliset ratkaisut ja verkko-opetuksen kehittäminen ovat keskeistä. Osa hankkeista tukee uudenlaisten digitaalisten oppimis- ja opetusratkaisujen toteuttamista ja

osassa kyse on yhteisistä oppimateriaalituotannoista. TAMK hyväksyttiin keväällä 2016 jäseneksi European Association of Distance Teaching Universities -verkostoon (EADTU). Verkostoyhteistyön tavoitteena on laajentaa yhteistyötä ao. kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa.

Opetuksen ja oppimisen digitalisaatiota kehittävät hankkeet on koottu painoalan Kehittyvä pedagoginen osaaminen alle. Tavoite on, että niissä kehitetyt käytännöt ja materiaalit siirtyvät TAMKin käytäntöihin jo hankkeen aikana.

Seuraavassa yhteistyöhankkeita, joissa tuotetaan yhteistä oppimateriaalia:

Vuonna 2015 käynnistyi TAMKin koordinoima 10 polkua -hanke, joka päättyi keväällä 2016. Siinä saatiin valmiiksi kaikille ammattikorkeakouluille yhteisiä ICT-alan perusosaamiseen liittyviä verkko-opintoja 60 op laajuisesti. Lisäksi hankkeen aikana noin 4500 op:n suorittamisessa käytettiin 10 polkua -hankkeessa tuotettua materiaalia paikallisesti. Noin 1700 op suoritettiin osallistumalla toisen AMKin järjestämälle opintojaksolle.

TAMKin koordinoimassa eMenthe-projekti päättyi vuonna 2016. Siinä tuotettiin yhteistä oppimateriaalia Masters-tason koulutukseen mielenterveytyössä. Projektissa olivat mukana Trinity College Dublin, Höskolan i Halmstad, Hogeschool Utrecht, Turun ammattikorkeakoulu ja University of Nottingham.

TAMK koordinoi myös projektia Future Mathematicis, jossa matematiikan uudenlaisten ubiikkiteknologiaa hyödyntävien materiaalien lisäksi tutkitaan ko. oppimista. Hanke alkoi 2015 ja päättyi 2018. Mukana ovat Technical University of Civil Engineering, Bucharest, The Technical University of Madrid (UPM) ja Slovak University of Technology in Bratislava (STU).

TAMKin koordinoimassa hankkeessa Higher Education Online: MOOCs the European Way kehitetään avointa eurooppalaista MOOC-yhteistyötä. Hanke pyrkii saavuttamaan kaikki yliopistot, korkeakoulut ja ammatilliset organisaatiot sekä edistämään ja helpottamaan MOOCien käyttöönottoa osana korkeakoulujen nykyaikaistamista Euroopassa.

nZEB-hankkeen päätavoitteena on, että alan toimijat osaavat tunnistaa nZEB-rakennusten haasteet ja tarjota yhteistoiminnallisesti aidosti vähän energiaa käyttäviä kokonaisratkaisuja. Hankkeessa syntyvästä aineistosta tehdään myös e-opiskelumateriaali. Mukana ovat Ekokumppanit Oy ja alan toimijoita.

TAMK on partnerina kansainvälisessä University of Lincoln (UK) koordinoimassa OnCreate - Creative Processes in Online Collaboration-hankkeessa, joka alkoi 2015 ja päättyi 2017: Hanke on kohdennettu luoville aloille ja yksi osa hanketta keskittyy yhteisten opintojen toteuttamiseen ja arvioitiin. Muut hankkeeseen osallistuvat ovat Hochschule Magdeburg-Stendal, FH (Germany), Tampereen Yliopisto, UTA (Finland), University of Aalborg (Denmark), Fachhochschule Potsdam (Germany), Suleyman Demirel University, Faculty of Education (Turkey), Univerza V Ljubljani (Slovenia), Lapland University of Applied Sciences (Finland), International University of Applied Sciences ja CVJM-Hochschule (Germany).

TAMK on mukana Kajaanin AMKin koordinoimassa SeGaPu-hankkeessa, jossa tuotetaan uutta ja innovatiivista hyötypelialan koulutusta verkko-opintoina. Hanke toteutuu ajalla 2015-2017. Uusi opetus sitoo yhteen ICT-alan ja luovat alat kuten ohjelmistokehityksen, pelialan, designin ja palvelumuotoilun. Opetus jaetaan ja markkinoidaan hankkeessa räätälöitävien digitaalisten alustojen kautta, jolloin sisältö tavoittaa esteettömästi opiskelijat ja opettajat koko Suomen alueella. Mukana ovat KAMK, OAMK, Oulun yliopisto ja TAMK. Suunnitteluyhteistyössä mukana on myös yrityksiä.

TAMKIn koordinoimassa AgileAmk -hankkeessa kehitetään tutkinto-opetuksen osien räätälöintiin perustuva uudentyypinen ketterä täydennyskoulutusmuoto (AgileAMK-malli), jossa tutkintokoulutuksen osia jalostetaan ja täydennetään tarjottavaksi avoimesti kaikille opiskeltavaksi. Hankkeessa kehitetään MOOC -pilottikursseja, joita tuotetaan aihealueelle: lähes nollaenergiarakentaminen ja kestävät energiaratkaisut. Hankkeessa ovat mukana Arcada, Centria, Haaga-Helia. KAMK, OAMK, LAMK, TUAMK ja SAMK. Hanke toteutuu ajalla 2015-2018.

TAMK on myös yhdessä Sanoma Pron kanssa kehittänyt synnytyksenhoidon opetteluun tarkoitettua oppimispeliä, Baby Bakery, joka otettiin käyttöön vuonna 2016. Pedagogiikasta ja käsikirjoituksesta vastasivat kolme TAMKIn kättilö- ja lastenhoitotyön lehtoria, pelisuunnittelusta ja -tuotannosta neljä Tiko Gamesin opiskelijaa ja lehtori. Testaukset ja pilotointi tehtiin hoitotyön- ja pelituotannon opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

TAMKIn ammatillisen opettajankoulutuksen toteuttamassa Mobiiliope hankkeessa kehitetään toimintatutkimuksen ja oppilaitoskohtaisten kokeilujen avulla digitalisaation edellyttämiä valmiuksia sekä koulutukseen osallistuvien oppilaitoksissa että ammatillisessa opettajankoulutuksessa. Koulutuksessa painotetaan ja kehitetään erityisesti mobiiliohjauksen menetelmiä ja yksilöllisiä oppimisympäristöjä.

Digimyrsky -hanke on ESR rahoitteinen ja se toteutetaan kolmen oppilaitoksen Tampereen ammattikorkeakoulu (TAMK), Tampereen teknillinen yliopisto (TTY) ja Tampereen yliopisto (TaY) yhteistyönä. Yhteistyössä kolme korkeakoulua kehittävät yhteistä digitaalista opetusteknologiaa ja luovat yhdessä opetustarjontaa alueen PK-yritysten tarpeiden mukaisesti. Pilottivaiheessa alueen PK-yritykset toimivat Digi learning fellows -konseptilla oppilaitosten kumppaneina.

Digiosalliseksi hankkeessa kartoitetaan digitaalisen ohjauksen menetelmiä ja kehitetään uusia innovatiivisia ohjausmenetelmiä ja pedagogisia ratkaisuja erityistä tukea tarvitsevien alle 30-vuotiaiden nuorten perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen ja työpajatoimintaan. Kohderyhmänä on erityistä tukea tarvitsevien nuoret ja heidän digiosallisuutensa lisääminen. Hankkeella lisätään digiosallisuutta, inklusiota ja yhdenvertaisuutta.

DIKI - Digitaalinen itseopiskelu keinona hoivatyössä voimaantumiseen ja asiakastyytyväisyyden lisäämiseen on ESR rahoitteinen hanke. Siinä luodaan digitaalinen itseopiskelumenetelmä henkilöstökoulutuksen välineeksi. Uudella mobiilikäyttöisellä interaktiivisella itseopiskelumenetelmällä koulutus kyetään viemään työpaikalle, jolloin se on helposti koko henkilöstön saavutettavissa eikä edellytä työpaikalta poissaoloa. Sähköinen koulutus tukee paperittomuutta ja kestävästä kehitystä.

Digiosaamisen kehittäminen

TAMKilla on koko korkeakoulun toimintaa koskevat digistrategia. Siihen liittyen vuonna 2016 laadittiin kriteerit opettajien digipedagogista osaamista koskien. Ne on integroitu osaksi kehityskeskusteluja, joissa ko. osaamista kartoitetaan. Kehityskeskusteluissa laaditaan jokaiselle myös osaamisen kehityssuunnitelmat.

Keväällä 2016 koulutusyksiköissä käynnistettiin digimentortoiminta tukemaan opettajia ottamaan käyttöön erimuotoisia digitaalisia mahdollisuuksia opetuksessaan. Mentorit toimivat tukien ja ohjaten henkilöstöä mutta samalla myös kehittämällä tutkien uusia digitaalisia mahdollisuuksia opetuksessa verkko-opetuksen kehittäminen mukaan lukien. Kootun palautteen mukaan toiminta on innostanut opettajia kehittämään osaamistaan digitaalisissa ympäristöissä toimimiseen. Keväällä 2017 toista kertaa järjestetyssä TAMK Conferenssissa digitaalisiaatio oli yhtenä keskeisenä teemana. Idea oli, että henkilöstö sai jakaa kehittämiään uusia asioita ja yhteensä 60 esityksestä 19 esitystä koski suoraan opetuksen tai

korkeakoulun digitalisaatiota.

TAMKin kehittämissyksikössä toimiva Floworks yhdessä ammatillisen opettajankoulutuksen toimijoiden kanssa tarjoaa opettajille ja myös henkilöstölle ohjausta, erilaisia työpajoja ja kursseja verkko-opetuksen ja teknologian hyödyntämiseksi omassa opetuksessa. Jatkuvasti TAMKin Cuppi- portaalissa on tarjolla kahdeksan kurssia, joissa perehdytään mm. opettajan muuttuvaan työhön, erilaisiin digitaalisiin mahdollisuuksiin, sosiaalisen median hyödyntämiseen, tekijänoikeuksiin jne. Sen lisäksi Cuppi -portaalissa jaetaan kokemuksia digiajan kokemuksista opetus ja oppimistyössä mm. blogien muodossa. Muita digitaalisatiota edistäviä koulutuksia järjestettiin vuonna 2016 yhteensä 33 kertaa ja osallistuja näissä koulutuksissa oli 492. Näistä suuri osa on suuntautunut uusien digitaalisten työympäristöjen käyttöön.

TAMK on opettajien ja henkilöstön digiosaamisen tukena käyttänyt eOppimisen klusterin yhdessä järjestämiä koulutuksia. Sen lisäksi useimmat niistä hankkeista, joita TAMKissa toteutuu, järjestävät webinaareja, joihin henkilöstö voi osallistua oman osaamisen ja kehittymistavoitteensa mukaisesti.

Digipedagogisen osaamisen kehittämisestä vastaa kehittämisestä vastaavan vararehtorin yksikkö ja siellä erityisesti ammatillinen opettajankoulutus yhdessä Floworks toimijoiden ja helmikuussa palkatun digitalisaatiosta TAMKissa vastaavan johtajan kanssa. Henkilöstön koulutusta ja kehittämistä TAMKissa koordinoi henkilöstöjohtajan johtama yksikkö.

Kaikille avoin opintotarjonta

Avoimet ammattikorkeakouluopinnot tarjoavat avoimen väylän ammattikorkeakouluopintojen suorittamiseen. Tarjontaa on vuosittain tavoitteellisesti laajennettu.

Ks. kohta B

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

10. Onko korkeakoulussa tulevana kesänä aiempaa enemmän mahdollisuuksia suorittaa opintoja kaikilla aloilla?

11. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

Tällä hetkellä kesän 2017 opintotarjonta on suunnitteluvaiheessa, ja tavoitteena on edelleen lisätä kesäopintojen määrää. Tuotettuja verkko-opintoja myös hyödynnetään tässä tarjonnassa.

Opintojen nopeuttamiseksi kesällä on järjestetty mm. yhteisiä intensiivikursseja opinnäytetyötä tekeville ja niitä jatketaan edelleen. Palautteen mukaan opinnäytetyön tukimenettely on ollut erittäin tehokas prosessin loppuun viemiseksi.

Opetussuunnitelmien mukainen harjoittelu toteutuu terveystaloon lukuun ottamatta pääosin kesäopintoina. Osin kesällä tehtävää työtä on myös opinnollistettu.

TAMK on mukana myös Turun ammattikorkeakoulun kesäopintoportaalien tarjonnassa.

On todettu, että opintojen joustavaa tarjontaa edistää mm. opintojen aloitus kaksi kertaa vuodessa. Tavoitteena on, että terveysalan lisäksi kahden sisäeron toteutukseen siirrytään myös tekniikassa ja liiketaloudessa.

Opintojaksojen kehittäminen verkossa suoritettavaksi on yksi konkreettinen tavoite opintojen joustavien opintopolkujen takaamiseksi. Tavoite on, että jokaisessa koulutuksessa on vähintään 30 opintopistettä, jotka voi suorittaa verkossa. Tätä kehittämistyötä TAMK on kahtena viime vuonna tukenut myös budjetoimalla verkko-opintojen tuotantantoon TAMKin sisällä. Osassa koulutuksia 30 op. tavoite jo toteutuu.

Vuoden 2017 yksi kehittämistavoite TAMKissa on opinnollistamisen edistäminen. Tässä hyödynnetään mm. Verkkovirtaa -hankkeessa tuotettuja hyviä käytäntöjä. Kehittämiseen liittyy opiskelijoiden opintojen aikaisen työn opinnollistaminen mutta myös opiskelu TKI -hankkeissa.

Verkko-opintotarjontaa on kehitetty viime vuosina systemaattisesti. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa vuonna 2016 verkko-opintoina toteutui 8524 opintopistettä ja vuoteen 2014 verrattuna kasvua tapahtui 40%. Kevätlukukauden 2017 aikana tarjolla on yhteensä noin 100 op. verkko-opintoja.

Osaa koulutuksista on ja ollaan kehittämässä lähes kokonaan verkossa toteutettaviksi.

Liiketalouden vuonna 2014 käynnistynyttä monimuotokoulutusta on toteutettu pääosin verkossa. Tässä koulutuksessa ns. lähipäiviä vuoden aikana on noin 10. Samoin restonomien monimuotokoulutuksessa noin puolet opinnoista toteutuu digitaalisia mahdollisuuksia hyödyntäen.

Vuonna 2017 käynnistyy Educational Leadership on 60 op YAMK- koulutus, joka on suunnattu erityisesti kansainvälisille opiskelijoille. Se toteutetaan kahta lähikertaa lukuun ottamatta verkossa. Tässä hyödynnetään kokemuksia ja työtä, jota on tehty 21st Century Educators -opinnoissa.

Ammatillisessa opettajankoulutuksessa sovelletaan pienryhmissä tapahtuvaa opiskelijakeskeistä ja autenttisiin oppimismenetelmiin perustuvaa monimuoto-opiskelua. Pääosa opiskelusta tapahtuu verkon välityksellä hyödyntäen synkronista videoyhteydellä tapahtuvaa kontaktiopetusta ja ohjausta erilaisilla videoyhteysvälineillä (Zoom, AC, Skype) ja työskentelyä ei-synkronisia yhteisöllisiä verkkoyhteyksiä ja wikialustoja käyttäen. Oppimisen ohjaus tapahtuu verkossa mobiiliohjausta hyödyntäen ja myös fyysisten kokoontumisten muodossa. Tätä mallia on tavoite myös laajentaa muihin soveltuviin koulutuksiin.

Näiden koulutusten hyviä käytäntöjä on tarkoitus hyödyntää jatkossakin ja ottaa koeteltuja malleja käyttöön laajemminkin.

E) MUUTA

12. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

13. Millaisia toimenpiteitä on meneillään erityisesti työssä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

14. Mitä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut kärkihanke 3 teemojen

toimenpiteissä, erityisesti opiskelijavalinnoissa eri aloilla? Millaisilla toimilla korkeakoulu edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta asiakohdissa A-E?

Opintojen säännöllinen seuranta (55 op kertymä) toteutuu kaikissa koulutuksissa. Sitä varten kehitettiin myös sähköinen järjestelmä, joka mahdollistaa etenemisen tarkastelussa aina yksittäisen opiskelijan suoritusten tasolle. Tämä puolestaan mahdollistaa puuttumisen opiskelijan opiskeluprosessiin heti kun opinnot eivät etene suunnitellulla tavalla.

Opiskelijoilla on käytössään sähköinen työpöytä PAKKI, jossa opiskelija laatii oman eHOPSinsa ja pystyy sen avulla suunnittelemaan omia opintojaan tehokkaasti mutta myös seuraamaan opintojensa kertymää. Samalla työpöydällä opiskelija voi käydä opintojen ohjaukseen liittyvää keskustelua, joka myös dokumentoituu ko. järjestelmään. PAKKI laajoina toimintoina on kaikkien koulutusten käytössä ja asiaan liittyviä prosesseja on kehitetty erityisesti vuonna 2016.

Vuoden 2016 aikana TAMKin ura- ja rekrytoiminta on ollut kehittämisen kohteena.

Keväällä 2017 käynnistyi Video CV- klinikka, jota tarjotaan opiskelijoille työllistymisen avuksi.

Stara, on ESR -rahoitteinen hanke, jota TAMKin ammatillinen opettajankoulutus koordinoi ja jossa korkeakoulutettujen työllistymiseen haetaan uusia ratkaisuja sosiaalista mediaa hyödyntämällä. Mukana hankkeessa ovat Laurea, Lapin ammattikorkeakoulu ja Itä-Suomen yliopisto. Pilotitryhmiä ovat sosionomi-, matkailu- ja tradenomiopiskelijat.

TAMKissa käynnistyi myös vuonna 2015 sisäinen kehittämishanke, jonka kohde on opiskelijakokemus. Vuoden 2016 aikana aiheeseen liitettiin tutkimus, jossa kartoitettiin hyvän opiskelukokemuksen peruskivet (Kukkonen & Marttila 2016). Tulosten pohjalta keskeiseksi nousi opintoihin kiinnittymisen tukeminen. Tulosten pohjalta koulutukset ovat käynnistämässä toimintaa, jolla edistetään erityisesti opintoihin kiinnittymistä ja tuetaan opintojen sujuvaa etenemistä.

AHOT

TAMK on kehittänyt jo useita vuosia käytäntöjä, joilla AHOTia voidaan tehostaa. Meneillään vuonna 2017 on edelleen ko. prosessin sujuvoittaminen osana Peppi Pakki Perusrekisterin käyttöönottoa. Edelleen huomiota on kiinnitetty siihen, että jokaisen opintojakson toteutuksilla on näkyvissä opintojakson arviointikriteerit, joista löytyy opintojaksolla edellytettävä osaamisen riittävän konkreettisesti kuvattuna.

Sen lisäksi vuonna 2017 kehittämisen kohteena on työn opinnollistamisen uudet käytännöt. Työssä hyödynnetään mm. eri hankkeissa kokeiltuja hyviä käytäntöjä. Tätä työtä koordinoi ja tukee TAMKin opetussuunnitelmatyöryhmä. Työ on käynnistymässä.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Opiskelijavalinnoissa ammatillisen toisen asteen kautta tulevien opiskelijoiden mahdollisuudet tulla tasavertaisesti huomioon otetuksi on yksi haaste kaikilla koulutusaloilla. Tämän vuoksi valintoja kehitettäessä on pidetty tärkeä kehittää eri väyliä korkeakouluopintoihin. Käynnistymässä opiskelijavalintahankkeessa näitä kärkihankkeen tavoitteita on tarkoitus viedä käytännöiksi.

TAMKilla on tasa-arvo suunnitelma, joka on päivitetty viimeksi keväällä 2016. TAMKin tasa- arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu koskemaan koko korkeakouluyhteisöä, jonka jäseniä ovat opiskelijat, opettajat ja muu henkilökunta. Yhdenvertaisuus tarkoittaa tässä paitsi sukupuolten, myös eri toimijaryhmien välistä tasa-arvoa.

Suunnitelmassa otetaan kantaa seuraaviin asioihin:

- Henkilöstön tasa-arvon edistäminen: työsuhteiden luonne ja henkilöstön sijoittuminen eri tehtäviin, palkkaus ja palkitseminen, työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen, työkaari- ja ikäjohtaminen, syrjinnän ja sukupuolisen häirinnän ehkäiseminen
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus opiskeluun hakeutuessa ja opiskelussa: opiskelijavalinnat, opiskelu TAMKissa ja tosiasiallinen yhdenvertaisuus, seksuaalinen häirintä ja häirintä sukupuolen perusteella, oppilaitosdemokratia.

Tasa-arvo suunnitelmaan on sisällytetty yksityiskohtaiset tavoitteet ja niiden seuranta.

Yrittäjyyden edistäminen

TAMKissa yrittäjyyden edistäminen on ollut osa tavoitteellista kehittämistyötä jo vuodesta 2010.

Vuoden 2016 aikana TAMKin Y-kampus toiminta laajeni kaikkien kolmen tamperelaisen korkeakoulun toiminnaksi. Valmentajavalmennuksia on lukuvuoden aikana järjestetty kaikissa kolmessa korkeakoulussa.

Vuoden 2015 aikana yrittäjyyttä edistävä Proakatemia toiminta vakiintui myös osaksi sosionomi- ja fysioterapeuttikoulutuksien opintopolkua.

Tutkimustulosten hyödyntäminen

TAMKin innovaatiotoiminnan tarkoituksena on tukea ja auttaa opiskelijan tai/ja henkilökunnan idea-aihiota kohti kaupallistumista. Innovaatioaihiota tehdään TAMKissa eri tavoin. Suurin osa innovaatioaihioista muodostuu liiketoimintaideoista. Niiden kehittämispaikka on Y-Kampuksella. Haastavissa palvelu- tai tuoteideoissa, aihion kehittämistoiminta voidaan aloittaa TKI:n innovaatiopalvelussa.

TAMK on hyväksytty yhdeksi valtakunnalliseksi ELY-keskusten innovaatiopalveluiden tuottajaksi maassa. TAMK tarjoaa myös palvelua pk-yrityksille muiden osaajatahojen kanssa. Prosessissa arvioidaan ideoiden ja keksintöjen mahdollisuuksia synnyttää kannattavaa liiketoimintaa. Annamme myös suosituksia, kuinka ideoita ja keksintöjä on mahdollista kaupallistaa ja jatkokehittää. www.yritystenkehittamispalvelut.fi TAMKissa vastuuasiantuntijana toimii päätoiminen innovaatioasiamies.

Innovaatioprosessi on TAMKissa kuvattu ja liitetty osaksi laatujärjestelmää. Tuloksellisuuden arviointi sisältyy vuosittaiseen tavoitteiden arviointiin, joka toteutuu helmi-maaliskuussa.

Korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten yhteistyön syventäminen

Tällä hetkellä TAMKilla ei ole sopimus pohjaista yhteistyötä tutkimuslaitosten kanssa.

Kaupin kampukselle Tampereella on muodostumassa SOTE -alan vahva osaamiskeskittymä, jossa TAMK on aktiivinen toimija niin alan kouluttajana kuin TKI-toimijana erityisesti painoalansa Sosiaali- ja terveystieteiden uudet toimintamallit

kautta. TAMKin lisäksi kampusalueella toimii Tampereen yliopistosairaala, TaY:n lääketieteen ja terveystieteen koulutukset sekä TaY:n ja TTY:n yhteinen Biomeditech instituutti. Sen lisäksi alueella toimii useita alan yrityksiä ja FinnMedi Oy. Sosiaali- ja terveystieteen toimijat ovat vuoden 2016 aikana yhdessä osallistuneet Pirkanmaan liiton SOTE -kehittämiprojektiin. Tähän liittyen myös alan koulutus- ja TKI -toiminta on ollut analyysin kohteena. Tampere3 opetussuunnitelmatyössä alan koulutusten kehittämistyö käynnistyy kevään 2017 aikana. Kaupin kampuksella toimivat tutkimus- ja innovaatiotukipalvelut ovat myös vuoden aikana tiivistäneet yhteistyötään. Osaamiskeskittymässä avattiin syksyllä 2016 TAMKin, TaY:n ja PSHP:n yhteinen Taito -keskus, jossa pääpaino on kehittää kliinisesti vaativan hoidon osaamista. Vuonna 2016 suunniteltiin alueelle Oppimishyvinvointikeskusta. Tavoitteena on rakentaa ja käynnistää Kaupin kampukselle uudentyypinen hyvinvointipalveluja tarjoava keskus, jossa monialainen oppiminen ja toiminnan kehittäminen ovat kiinteä osa palvelutoimintaa.

Mediapolis on uudenlainen mediakampus sekä digiteollisuuden ja tarinoiden business ympäristö, jossa toimivat yritykset ja kouluttajat muodostavat kehittyvän keskuksen ja verkoston. Suurimpien toimijoiden YLE, TAMK ja Tredu lisäksi alueella toimii noin 30 media-alan yritystä. Lisäksi keskittymällä on yhteys TaY:n Tutkivan teatterityön keskuksen. TAMKin medianomikoulutus ja sen profiili uudenlaisen liiketoiminnan, ohjelmatuotannon ja peliosaamisen kautta tuo osaamiskeskittymään myös TKI-työn. TAMKin painoala Yrittäjyys ja uusi liiketoiminta osaltaan tukee osaamiskeskittymän kehittämistoimintaa.

Myös kolmen tamperelaisen korkeakoulun yhteinen Y-kampus työelämäverkostoinen on kehittymässä merkittäväksi yrittäjyyden osaamiskeskittymäksi. Y -kampus on nykyisten ja tulevaisuuden yrittäjien, tutkimustulosten ja työelämän talenttien kohtauspaikka.

Avoimuus tutkimus- ja kehittämistoiminnassa

TAMKissa on käynnistetty vuonna 2016 avoimen tieteen ja tutkimuksen kehittämistyö. Tavoitteena on keskittyä seuraaviin teemoihin

- aineistojen luottamuksellisuus ja tietosuojat
- tutkimuseettiset kysymykset
- juridiset kysymykset, sopimukset ja luvat
- käyttö- ja tekijäoikeudelliset asiat
- tietojärjestelmät ja niiden lisensiointi.

Lähes kaikkien TKI-projektien tulokset ovat jo tällä hetkellä julkisia. Osa tuloksista julkaistaan TAMKin julkaisusarjoissa, ja osa eri alojen ammattilehdissä. Tutkimusaineistojen avoimuuden osalta vuoden 2017 toimenpiteet liittyvät em. teemoihin.